

Dezvoltarea metodei educaționale inovatoare a turismului ACCESIBIL în Europa Centrală

2022-2-HU01-KA220-HED-000099410

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

2. Definiția și tipurile de dizabilități. Caracterizarea cererii de turism accesibil

<https://wecapable.com/types-of-disabilities-list/>

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Conceptul de dizabilitate

Conceptul de dizabilitate preocupă cercetătorii de zeci de ani, fiind realizate numeroase studii la scară mică și mare în încercarea de a elabora o definiție care să ofere o descriere cuprinzătoare și globală a dizabilității (Grövnik, 2009)

Problema elaborării unei definiții unice provine din faptul că există trei abordări diferite ale conceptului:

- (1) dizabilitatea ca o limitare funcțională,
- (2) dizabilitatea ca o definiție administrativă și
- (3) dizabilitatea ca o definiție subiectivă

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Abordări diferite ale dizabilității

- (1) dizabilitatea ca limitare funcțională: cel mai răspândit
- (2) dizabilitatea ca definiție administrativă: definiția juridică sau administrativă a dizabilității, care derivă din distribuția prestațiilor sociale, și anume grupul de persoane din societate care au dreptul să primească sprijin din partea statului în acest scop. Este vorba despre persoanele care sunt recunoscute din punct de vedere juridic ca fiind cu dezabilități și care beneficiază de diverse servicii de îngrijire și/sau beneficii
- (3) dizabilitatea ca definiție subiectivă: se referă la persoanele care se percep pe ele însele ca având dizabilități, un fel de dizabilitate subiectivă definită în mod voluntar. Cercetările și statisticile arată că aceste abordări conduc la cifre diferite pentru numărul persoanelor cu dizabilități, în funcție de abordarea adoptată (Grövnik, 2009)

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Schimbarea semnificației dizabilității

O evoluție de-a lungul deceniilor

Pe măsură ce politicile publice s-au schimbat, semnificația din spatele termenului a evoluat în funcție de diferite contexte sociale și culturale (Francis - Silvers, 2016)

Cândva un punct de vedere comun: este de competența medicilor să stabilească dizabilitatea - abordarea dizabilității este acum un subiect mai comun și mai controversat, care s-a schimbat odată cu apariția protecției drepturilor civile

În prezent, cea mai controversată problemă nu mai este cine este considerat persoană cu dizabilități, ci dacă persoanele limitate într-un fel sau altul în capacitatea lor de a-și exercita drepturile sunt sau nu capabile să facă acest lucru și dacă li se oferă sau nu acces echitabil acestor persoane

Definiția dizabilității de către OMS

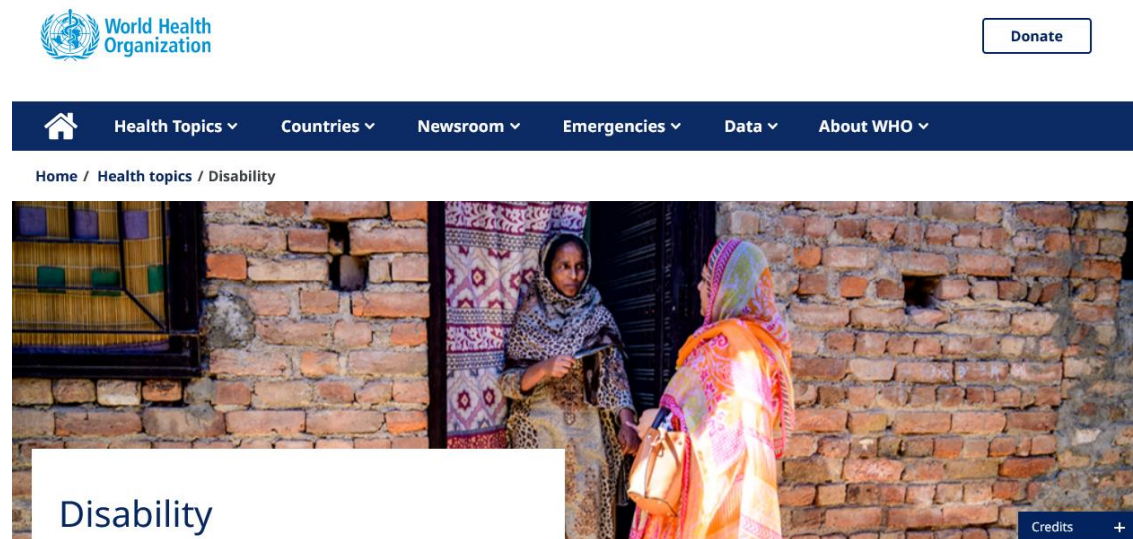
În conformitate cu Organizația Mondială a Sănătății, „dizabilitate” este un termen generic utilizat pentru a descrie și identifica deficiențele care rezultă din boli și răniri, limitările/disabilitățile funcționale fizice, precum și mentale sau emoționale. Definiția OMS distinge trei concepte, diferite ca nivel și conținut: deficiență, dizabilitate și limitare funcțională

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

https://www.who.int/health-topics/disability#tab=tab_1

Definiția dizabilității de către OMS

Deficiența se referă la orice anomalie sau deficiență în structura sau rolul psihologic sau fiziologic al unei persoane (deficiență de sănătate)

Dizabilitatea se referă la capacitatea redusă a unei persoane de a efectua anumite activități: transport, îngrijire personală, muncă, învățare etc.

Dizabilitate: un dezavantaj social rezultat dintr-o deficiență sau un dizabilitate care limitează sau îngreunează viața de zi cu zi a unei persoane. De fapt, dezavantajul este socializarea deficienței sau a dizabilității.

Modele descriptive ale dizabilității

Mai multe modele descriptive ale dizabilității începând cu anii 1970

Abordărilor medicale le-a urmat modelul social al dizabilității, care critică puternic modelul medical, considerându-l învechit și opresiv (Beaudry, 2016)

Conform acestui din urmă model, factorii de mediu care contribuie la dizabilități ar trebui, de asemenea, să fie luați în considerare

Modelul social al dizabilității, formulat de oamenii de știință, face distincția între excluziunea socială care rezultă din dizabilitate și deficiența care rezultă din limitarea fizică. Dizabilitatea este acum definită nu numai în termeni funcționali, ci și în termeni de limitare a activității cauzată de un factor social. În această abordare, accentul nu este pus pe dizabilitatea fizică, ci pe participarea la activități (Shakespeare, 2010).

Prezentați două puncte de vedere existente cu privire la dizabilitatea fizic

În funcție de perspectiva adoptată:

- punctul de vedere naturalist vede dizabilitatea ca o trăsătură biologică
- perspectiva constructivistă vede dizabilitatea ca un fenomen parțial construit social

În plus, există un nou concept în literatura de specialitate, conceptul de funcționare marginalizată (Jenkins & Webster, 2021): acesta se referă la relația dintre abilitățile fizice ale unui individ și lumea sa socială (mentală). Acest concept urmărește să combine factorii fizici și psihologici atunci când se vorbește despre dizabilitate.

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

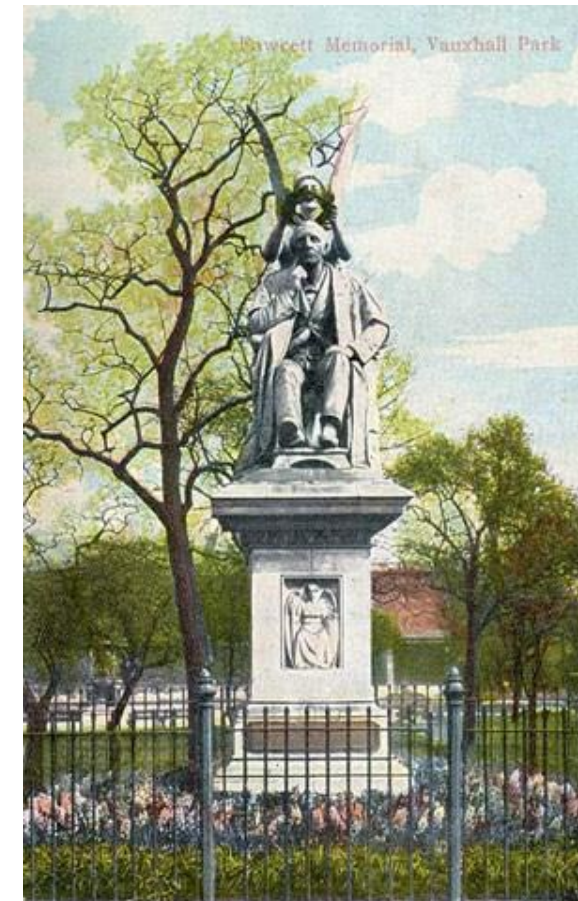

Definiții ale dizabilității în context istoric

Perspectiva medicală (sfârșitul secolului 19th):

Dizabilitatea este legată de sănătate, în această perioadă funcționarea biologică anormală este legată de dizabilitate.

Memorialul Fawcett, Parcul Vauxhall, Vauxhall, Henry Fawcett (1833-1884) a fost un academician orb, om de stat și director general al poștei care a militat pentru spații publice deschise. Statuia prezentată aici a fost demolată la începutul anilor 1960 <https://historicengland.org.uk/research/inclusive-heritage/disability-history/1832-1914/>

Definiții ale dizabilității în context istoric

Perspectiva anterioară drepturilor civile (începutul până la jumătatea secolului XXth): a apărut viziunea generală asupra dizabilității ca fiind un dizabilități funcțional, care a fost apoi abordată în mod colectiv în cadrul politicilor.

Discriminarea în această perioadă, cu rezultatul că unele persoane cu dizabilități au fost excluse de la accesul la serviciile comune.

De fapt, au fost introduse scheme legale de sprijin pentru acestea, bazate pe diagnostice medicale pentru persoane. Judecățile nu au fost întotdeauna uniforme, ceea ce a dus la dezacorduri, de exemplu, cu privire la faptul dacă o persoană este sau nu aptă de muncă.

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Definiții ale dizabilității în context istoric

Perspectiva drepturilor civile (a doua jumătate a secolului 20th): excluderea și discriminarea acestui grup sunt recunoscute

Eforturi depuse pentru a oferi persoanelor cu dizabilități acces egal la clădirile publice, transportul public și educație. Legislație privind drepturile civile pentru a pune capăt discriminării împotriva persoanelor cu dizabilități și pentru a asigura accesibilitatea în toate domeniile. La baza acestor eforturi se află ideea că dezavantajul dizabilității nu este, într-o anumită măsură, o deficiență biologică, ci o discriminare socială.

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Definiții ale dizabilității în context istoric

Perspectiva etică: acest aspect se referă la faptul că dizabilitatea are semnificații diferite în contexte diferite, amploarea sa variază, de asemenea, în funcție de context, iar acest lucru creează adesea dificultăți etice (de exemplu, în cazurile în care este implicat un loc de muncă și persoana în cauză ar dori să lucreze).

Întrebarea se referă la faptul dacă persoana în cauză (indiferent de existența sau gravitatea dizabilității) a fost supusă unei discriminări bazate pe dizabilitate și dacă i-a fost încălcat dreptul la oportunități sociale echitabile.

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Definiție dată de Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități

Adoptată în 2006, obligatorie pentru statele membre ale UE, parte a ordinii juridice a UE.

În conformitate cu Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, o persoană cu dizabilități este orice persoană care are o deficiență fizică, mentală, intelectuală sau senzorială pe termen lung care, împreună cu o serie de alte obstacole, poate limita participarea deplină, efectivă și egală a persoanei respective în societate. Convenția urmărește să garanteze că persoanele cu dizabilități au același drept ca toate celelalte persoane de a se bucura de cel mai înalt standard de sănătate posibil.

Definiții ale dizabilității - observații finale

Dizabilitatea are multe abordări și forme diferite; în multe cazuri, termenul nu este definit în mod clar, deoarece prin dizabilitate nu înțelegem doar deficiențe de mobilitate, deficiențe de vedere, deficiențe de auz, deficiențe de dezvoltare, deficiențe intelectuale, deficiențe de învățare sau deficiențe legate de o stare de sănătate pe termen lung - oamenii pot avea și dizabilități invizibile, cum ar fi alergiile, sau ar trebui să menționăm persoanele în vârstă

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Definiții ale dizabilității - observații finale

Persoanele în vârstă sunt mai vulnerabile la apariția unei forme de dizabilități la bătrânețe din cauza vârstei (Zsarnóczky, 2018).

Potrivit Comisiei Europene (CE, 2010), mai mult de o treime din persoanele cu vârsta de 75 de ani și peste sunt afectate de o dizabilitate care le limitează într-o anumită măsură, iar acest procent este de așteptat să crească pe măsură ce populația UE îmbătrânește. Acesta este motivul pentru care Strategia Comisiei Europene privind persoanele cu dizabilități stabilește obiectivul de a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure de drepturile lor și să participe în societate - care urmează să fie realizat prin intermediul următoarelor priorități: accesibilitate, participare, egalitate, ocuparea forței de muncă, educație și formare, protecție socială, sănătate și acțiune externă.

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Erasmus+

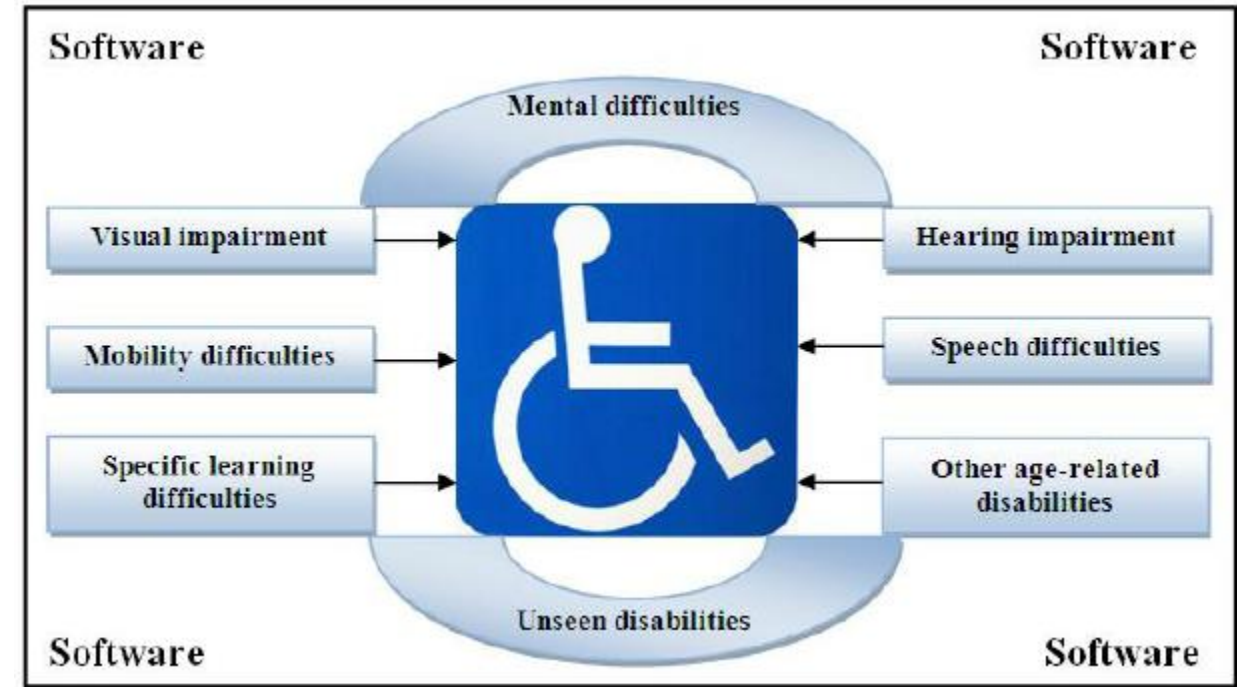

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Definiții ale dizabilității- observații finale

Există multe abordări diferite ale conceptului de dizabilități, iar semnificația acestuia s-a schimbat de-a lungul timpului. Următoarea definiție standard poate fi adoptată ca o definiție valabilă pentru scopul nostru: dizabilitatea se referă la o condiție fizică sau mentală care se referă la un anumit tip de afectare fizică sau mentală a unui individ și, ca urmare, individul se confruntă cu bariere în viața de zi cu zi (Zsarnóczy, 2017).

https://www.researchgate.net/publication/264422652_Disability-Aware_Software_Engineering_for_Improved_System_Accessibility_and_Usability/figures?lo=1

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Clasificarea persoanelor cu dizabilități - considerații preliminare

Nu este o sarcină simplă: există mai multe clasificări diferite bazate pe perspectiva utilizată pentru a grupa aceste persoane. Dacă se utilizează un diagnostic medical, atunci un set de date statistice calculate în situația actuală trebuie să ia în considerare faptul că, în orice moment, o dizabilitate se poate dezvolta potențial pentru anumite persoane, astfel încât pot exista situații în care această clasificare nu este valabilă pentru moment, dar poate apărea în viitor.

Dizabilitatea nu este o afecțiune, ci un proces, care poate fi progresiv, static sau intermitent. Dizabilitatea poate apărea în diferite situații și etape ale vieții: la naștere, în copilărie sau la vârsta adultă, în urma unei leziuni sau ca urmare a unor afecțiuni genetice.

Clasificarea persoanelor cu dizabilități - abordări

Cea mai comună și familiară clasificare: patru tipuri de bază de dizabilități - fizic, intelectual, mintal și senzorial (nu coincide neapărat cu grupările găsite în literatura de specialitate).

- (1) O dizabilitate fizică este o afecțiune care afectează o parte a corpului unei persoane și care afectează sau limitează funcționarea fizică sau mobilitatea (cauzată de genetică, boli sau leziuni): persoane cu deficiențe de mobilitate.
- (2) Persoanele cu dizabilități intelectuale au dificultăți legate de autoîngrijire, siguranță, comunicare și interacțiune socială. Cauzele pot fi genetice, boli, leziuni. Aceasta include, de exemplu, deficite în abilitățile de vorbire și limbaj.
- (3) Dizabilitatea mintală: tulburări ale gândirii, emoțiilor și comportamentului. Poate fi cauzată în principal de leziuni cerebrale sau de o dezvoltare neurologică anormală. Aceasta poate include tulburarea bipolară, depresia, schizofrenia și bulimia.
- (4) O dizabilitate senzorială afectează auzul, vederea, atingerea, mirosul sau gustul unei persoane. Aceasta include tulburarea de spectru autist, orbirea și pierderea auzului.

Clasificarea persoanelor cu dizabilități - abordări

O altă abordare cu patru categorii principale de dizabilități: deficiențe de vedere, deficiențe de auz, deficiențe de mobilitate și deficiențe cognitive (Crow, 2008).

(1) Deficiențe de vedere - trei tipuri: orbire totală, vedere redusă și daltonism

(2) Persoanele cu deficiențe de auz pot avea o capacitate redusă de a auzi anumite frecvențe (înălțimi) și pot avea dificultăți de auz

(3) Persoanele cu deficiențe motorii sunt persoane cu dizabilități fizice sau locomotorii care se confruntă cu o serie de dificultăți în desfășurarea activităților lor, în funcție de gravitatea și tipul deficienței. O gamă largă de afecțiuni este asociată cu dizabilitățile motorii, de exemplu, unele persoane din acest grup au o utilizare limitată a mâinilor, altele nu au nicio utilizare a mâinilor.

(4) Pentru persoanele cu deficiențe cognitive, memoria, percepția, rezolvarea problemelor și conceptualizarea pot fi dificile - autism, leziuni cerebrale, epilepsie, deficiențe mentale sau neurologice.

Clasificarea persoanelor cu dizabilități - OMS

Dizabilitatea este o stare sau o funcție în care o persoană se află într-un dezavantaj semnificativ în comparație cu nivelul său normal de funcționare. Termenul se referă la funcționarea individuală, inclusiv deficiența fizică, deficiența senzorială, deficiența cognitivă, deficiența intelectuală, deficiența mentală și diferite tipuri de boli cronice. O dizabilitate poate afecta organe sau părți ale corpului, dar poate afecta și participarea unei persoane la diferite aspecte ale vieții sale.

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Clasificarea persoanelor cu dizabilități - OMS

2001: OMS a publicat Clasificarea internațională a funcționării, dizabilității și sănătății (CIF). Obiectivul principal: un instrument util pentru descrierea stării de sănătate a populației și pentru utilizare internațională. Se dorește a fi un cadru comun standardizat care să permită comunicarea privind sănătatea și îngrijirea sănătății între diferite discipline din întreaga lume

CIF este o grupare sistematică a persoanelor cu diferite condiții de sănătate, făcând distincție între conceptele de funcționalitate și dizabilități.

(1) Funcționalitate: termen generic care include toate funcțiile corporale, activitățile și participarea.

(2) Dizabilitate: de asemenea, un termen umbrelă care se referă la deficiențe, limitări ale activității sau restricții de participare

CIF nu se referă doar la persoanele cu dizabilități: o clasificare universală a condițiilor legate de sănătate.

Clasificarea persoanelor cu dizabilități - OMS

2 părți definitorii: *capacitatea funcțională și dizabilitatea (1)* și *factorii contextuali (de mediu) (2)*. Acesta din urmă se referă la întregul context al vieții unui individ, factori care pot afecta starea de sănătate a individului. Clasificarea împarte în continuare cele două categorii principale în două subdiviziuni (ICF, 2001).

(1). Capacitate funcțională și dizabilități

- (a) Funcțiile și structurile corpului
- (b) Activități și participare

(2). Factori contextuali (de mediu)

- (c) factori de mediu
- (d) factori personali

Sursa: de către autori, pe baza ICF, 2001

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Clasificarea persoanelor cu dizabilități - OMS

- (a) funcție corporală: funcții fiziologice (inclusiv psihologice) ale sistemelor corporale; structuri: părți anatomice ale corpului (cum ar fi organele, membrele și componentele acestora). În ambele cazuri, prejudiciul (abaterea/pierderea) este semnificativ
- (b) Activități și participare: o persoană nu poate participa la sau efectua o activitate
- (c) Factori de mediu: factori fizici, sociali și de atitudine în care trăiesc oamenii. În general, factori externi, independenți de indivizi. Aceștia pot avea efecte pozitive sau negative asupra sănătății unui individ.
- (d) factori personali: contextul specific al stilului de viață al individului care se referă la caracteristici care nu fac neapărat parte din evaluarea stării de sănătate: forma fizică, stilul de viață, obiceiurile, educația, educația etc. Acești factori pot juca un rol la orice nivel de dizabilități.

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Beneficiile clasificării ICF a OMS

Codifică indivizii în funcție de starea lor de sănătate, astfel încât rezolvarea problemelor și intervențiile să nu fie doar pentru individ, ci să aibă un impact asupra societății și asupra atitudinii acesteia.

Orice program de intervenție creat pentru aceste grupuri poate fi utilizat pentru a evalua dacă programul a fost eficient. Implicațiile utilizării CIF în intervenție pot fi următoarele (Bornman, 2004).

(1) Prin evidențierea punctelor forte ale persoanelor cu dizabilități, se pune accentul pe participarea acestora în mediul lor social specific, ajutându-i să interacționeze cu ceilalți.

(2) contribuie la o participare mai largă prin programe specifice pentru membrii unei societăți

(3) se concentrează pe factorii de mediu pentru a promova sensibilizarea, incluziunea socială și îmbunătățirea atitudinilor față de dizabilități.

Conștiința de identitate a persoanelor cu dizabilități în literatură, tipologie

Două tipuri de orientare față de dizabilități: orientarea "majorității culturale" și orientarea minoritară sau "subculturală" (Darling, 2003).

Orientarea "majorității culturale" se referă la acceptarea și/sau accesul la normele general acceptate privind aspectul și capacitatea din partea individului.

Orientarea minoritară sau "subculturală" se bazează pe valoarea diversității din partea persoanelor cu dizabilități, adică implică acceptarea faptului că norme alternative (cazuri speciale) există alături de normele majoritare. În această formă de orientare, o persoană poate alege să respingă normele generale și să acorde prioritate identității sale de dizabilități.

Conștiința de identitate a persoanelor cu dizabilități în literatură, tipologie

Pe baza celor două orientări de mai sus, Darling (2003) a definit o tipologie a conștiinței identitare a persoanelor cu dizabilități, care se poate schimba în timp (oamenii pot trece prin aceste procese), dar în principiu se încadrează într-o categorie sau alta la un moment dat, pe măsură ce se plasează în societate, se orientează, se informează în societate.

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Conștiința identitară a persoanelor cu dizabilități - conceptul de normalizare

De către autorul danez Bank-Mikkelsen, care în 1969 a declarat "*...să permită persoanelor cu dizabilități intelectuale să realizeze o existență cât mai apropiată de condițiile de viață normale*" (Disability Studies Glossary, 2009)

Acest lucru a dat naștere unui concept teoretic general conform căruia dizabilitatea ar trebui să fie privită din ce în ce mai mult ca o formă normală a vieții umane. În plus, așa-numitul "model de afirmare" a apărut în literatura de specialitate, conform căruia dizabilitățile ar trebui să fie văzute ca parte a unui proces social pozitiv (Darling, 2003).

Conștiința de identitate a persoanelor cu dizabilități în literatură, tipologie

Darling (2003) distinge următoarele categorii în care poate fi clasificat un individ cu dizabilități pe baza identificării sale cu fiecare tip:

normalizatori;

cruciați;

afirmatori;

identificatori situaționali;

respingători;

apatici;

întăritori izolați

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Categoriile de persoane cu dizabilități ale lui Darling bazate pe autoidentificarea lor

Normalizatori: persoane care acceptă normele societății majoritare și reușesc mai mult sau mai puțin să dezvolte un mod de viață în care trăiește societatea majoritară. Aceștia sunt cei a căror dizabilitate nu este de obicei foarte vizibilă; ei pot chiar alege să se prezinte ca fiind "normali"

Cruciații: cei care acceptă normele majorității culturale, dar nu au acces la un mod de viață normalizat. Prin urmare, ei se implică în subcultura persoanelor cu dizabilități, în primul rând pentru autopromovare și schimbare socială.

Categoriile de persoane cu dizabilități ale lui Darling bazate pe autoidentificarea lor

Afirmatori: persoane care se identifică cu subcultura persoanelor cu dizabilități pentru a-și atinge obiectivele. Spre deosebire de categoria anterioară, identificarea lor este puternică, își consideră dizabilitatea ca fiind propria lor identitate, principala lor identitate.

Identificatori situaționali: indivizi care sunt capabili să mențină mai multe identități în același timp, în funcție de cea care li se potrivește. Uneori acceptă normele majorității, alteori acceptă subcultura.

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
IN POZNAŃ

SAPIENTIA
HUNGARIAN UNIVERSITY
OF TRANSYLVANIA

Categoriile de persoane cu dizabilități ale lui Darling bazate pe autoidentificarea lor

Respingătorii: persoane care doresc normalizarea, dar nu o pot obține, dar care, de asemenea, nu au acces la o subcultură a persoanelor cu dizabilități. Acestea pot fi analfabete sau pot trăi în zone sărace sau izolate. Aceste persoane au mai multe șanse de a fi expuse la normele culturii majoritare.

Apatici: indivizi care rămân apatici sau complet neinformați. Persoanele care suferă de o boală mintală gravă sau de o dizabilitate de învățare sunt cele mai susceptibile de a fi incluse.

Consolidatori izolați: persoane care nu au acces la subcultura dizabilității. De îndată ce devin conștienți de aceasta, este probabil să se alăture subculturii persoanelor cu dizabilități.

Clasificarea persoanelor cu dizabilități - observații finale

Există mai multe clasificări diferite ale persoanelor cu dizabilități.

Persoanele cu dizabilități nu formează un grup mare și omogen; acestea sunt indivizi cu o varietate de caracteristici unice (Zsarnóczy, 2017).

Există multe tipuri de dizabilități și multe consecințe pentru socializarea indivizilor în societate.

Este foarte important să avem o atitudine socială pozitivă și să aplicăm politici adecvate pentru a îmbunătăți situația și condițiile de viață ale persoanelor cu dizabilități în societate. Pot fi definite multe subgrupuri diferite: termenii utilizați nu ar trebui să fie stigmatizanți sau discriminatorii, ci ar trebui să încurajeze eforturile în materie de educație, sănătate și politici sociale adecvate afecțiunii.

Clasificarea persoanelor cu dizabilități - observații finale

Având în vedere că accentul acestui curs se pune pe participarea persoanelor cu dizabilități în turism, ar trebui luate în considerare grupurile țintă specifice ale turismului accesibil. Este important de remarcat din perspectiva turismului accesibil că pentru participarea persoanelor cu dizabilități în turism se disting următoarele *4 categorii de bază* (dizabilități).

- (1) senzoriale (vizuale, auditive),
- (2) de comunicare (deficiențe legate de vorbire),
- (3) fizice (mobilitate, dizabilități temporare, dizabilități legate de vârstă) și
- (4) intelectuală (sau psihosocială)

În plus față de aceste 4 categorii de bază, există, de asemenea, un așa-numit dizabilitate multiplă.

